

Publikacje Wydawnictwa "Zielone Brygady"

Nr 38 Piotr Szkudlarek, *Ustawa o dostępie do informacji publicznej. Komentarz*, Kraków 2002, ISBN 83-87331-35-X, 28 s.A5, foliowana okładka, 48 g, 2 zł. Nadzorowanie przez obywateli organów państwa ma strategiczne znaczenie dla ochrony środowiska naturalnego. Aby nadzór był możliwy, należy informować na bieżąco o działalności tych organów. Zbieraniu tego rodzaju informacji służą przepisy prawa ochrony środowiska. Jednak przepisy te ściśle reglamentują dostęp do informacji, tak pod względem organów zobowiązanych do udzielania informacji jak również tematyki informacji jakie mają być udostępniane. Od wad tych wolna jest ustawa o dostępie do informacji publicznej. Jej przepisy można stosować w kontaktach ze wszystkimi organami władzy państwowej oraz samorządu terytorialnego jak również i w kontaktach ze związkami zawodowymi oraz partiami politycznymi. Tematyka informacji jaka ma być udostępniana nie jest ograniczona. Można więc domagać się informacji tak od administracji jak i od władzy ustawodawczej i sądowniczej. Ustawa o dostępie do informacji publicznej pozwala więc na pozyskiwanie informacji, np.: o pracach legislacyjnych nad ustawodawstwem prawa ochrony środowiska, o sprawach pogwałcenia przepisów karnych o ochronie środowiska (np. z Rozdziału XXII Kodeksu karnego) albo o sprawach z powództwa cywilnego za szkody wyrządzone w środowisku naturalnym. Nadto ustawa o dostępie do informacji publicznej jest w praktyce wygodniejsza dla obywateli (terminy realizacji wniosków, opłaty, procedura sądowa) niż przepisy prawa ochrony środowiska. Ustawa o dostępie do informacji publicznej nie narusza wcześniejszych przepisów prawa ochrony środowiska, ale też nie ma przepisu, który by zakazywał stosowania ustawy o dostępie do informacji publicznej w sprawach normowanych przez prawo ochrony środowiska albo inne ustawy zawierające przepisy o jawności. Pozyskując informacje, obywatel może sobie wybrać jaką chce stosować ustawę, ale ustawa o dostępie do informacji publicznej jest korzystniejsza.

nr 20 Per Hørgren, *Podstawy obywatelskiego nieposłuszeństwa*, Kraków 1997, ISBN 83-87331-00-7, 184 s. A5, foliowana okładka, 239 g, 5 zł. Czym jest obywatelskie nieposłuszeństwo? Czy jest możliwe kontynuowanie stawiania oporu podczas pobytu w więzieniu? Czy konsens jest efektywną

formą demokracji? Na te i inne pytania próbuje odpowiedzieć autor, który przez wiele lat korzystał z obywatelskiego nieposłuszeństwa jako formy stawiania oporu bez użycia przemocy. Piętnaście miesięcy spędził w więzieniu w Stanach Zjednoczonych po przeprowadzeniu akcji rozbrojenia pocisku jądrowego. Prowadził kursy obywatelskiego nieposłuszeństwa w Chile, Stanach Zjednoczonych, północnej Europie (zob. ZB nr 7(97)/97, s.92; 8(98)/97, s.98; 9(99)/97, s.88; 10(100)/97, s.79; 11(101)/97, s.100).

Marcin Hyła, *Miasta dla rowerów. Nie dla samochodów*, Kraków 1996, ISBN 83-905050-0-2, 76 s. A4, kolorowa okładka, ilustracje, 203 g, 5 zł. Książka jest częścią ogólnopolskiego projektu o tej samej nazwie. Jego celem jest zmiana zachowań społecznych: zwiększenie liczby przejazdów rowerem w miastach, a przez to ograniczenie zanieczyszczeń motoryzacyjnych. *Miasta dla rowerów* adresowane są do wszystkich, którym bliska jest idea życia zgodnego z naturą, a także do radnych i urzędników, urbanistów i planistów, dziennikarzy i publicystów oraz młodzieży. To również poradnik dla działacza ekologicznego. „*Chcemy pokazać możliwe a pomijane rozwiązania, chcemy przekonać decydentów o konieczności i opłacalności inwestycji, które uczynią nasze miasta przyjaznymi dla roweru. Przynajmniej chcemy jednak przekonać społeczeństwo, a zwłaszcza młodzież, że do szkoły, pracy czy na zakupy można łatwo i wygodnie pojechać na rowerze. (...) Treść książki jest przekonująca, podana w żywy, sugestywny sposób, a zestawione argumenty trafnie dobrane.*” – prof. dr hab. arch. Aleksander Böhm, dyrektor Instytutu Architektury Krajobrazu Politechniki Krakowskiej, b.Główny Architekt Miasta Krakowa (zob. ZB nr 9(87)/96, s.91; 7(109)/98, s.69; GB nr 2(21)/96, s.12).

Prosimy nie wpłacać na wyżej wymienione publikacje z góry, gdyż nakład części z nich jest na wyczerpaniu. Czas realizacji zamówień na publikacje innych niż ZB wydawców jest niezależny od nas. Zamówienia należy składać pod poniższym adresem lub na stronie internetowej : zb.eco.pl/ksiegarn (księgarnia wirtualna). Można też kupować na miejscu w wydawnictwie (otwarte co najmniej: poniedziałek – piątek a 7.30 – 20) i w punktach sprzedaży wymienionych na 5 s. ulotki. Na życzenie wystawiamy faktury VAT (pow. 7 zł). Do podanych cen (prócz prenumeraty – 5 zł/egz., w tym koszt wysyłki na terenie kraju!) należy doliczyć koszty przesyłki. Przy zamówieniach od 10 zł jest możliwość otrzymania bonusu w postaci publikacji:

Prawo ochrony środowiska, praca zbiorowa pod red. Tomasza Walkowicza i Izabeli Mleczko, FWIE, TNZ, Kraków 2001, ISBN 83-87331-31-7, okładka miękka, 100 s. A4, 268 g. W publikacji omówione zostały regulacje prawne w zakresie ochrony środowiska zawarte w ustawie Prawo ochrony środowiska z 27.4.2001, która dostosowuje nasze przepisy do wymagań Unii Europejskiej. W publikacji przedstawiono

przepisy ogólne ustawy, główne zadania jakie przewidziane zostały do realizacji przez organy administracji publicznej oraz omówiono strukturę innych ustaw, których przepisy odwołują się do przepisów Ustawy. W publikacji omówione zostały także wymagania dotyczące pozwoleń ekologicznych, w tym nowo wprowadzonego pozwolenia zintegrowanego. Scharakteryzowany został system ochrony jakości wprowadzający nowe wymagania dotyczące przedsiębiorców i organów administracji publicznej w zakresie ochrony zasobów środowiska. W publikacji omówiono także przepisy dotyczące dostępu społeczeństwa do informacji o środowisku i ocen oddziaływania na środowisko zawartych w ustawie Prawo ochrony środowiska i prawie międzynarodowym. Omówiono także wybrane zagadnienia dotyczące środków finansowo-prawnych, w tym nową instytucję w polskim prawie – program dostosowawczy. W publikacji znajdują się również materiały szkoleniowe firmy Atmoterm sp. z o.o. pt. „Obowiązki podmiotów gospodarczych w świetle nowej ustawy Prawo ochrony środowiska”.

Recykling – katalog 97/98, OTZO, Kraków 1997, ISBN 83-903714-5-6, 102 s.A4, kolorowa, foliowana okładka + 8 dodatków regionalnych po kilka – kilkanaście s. A4, 716 g. Katalog zawiera dane o ponad 300 największych krajowych instytucjach i przedsięwzięciach oferujących:

- systemy zagospodarowania odpadów komunalnych i przemysłowych
- urządzenia i technologie utylizacji odpadów
- projektowanie, budowę i rekultywację składowisk odpadów
- pojemniki do selektywnej zbiórki surowców wtórnych
- przetwórstwo makulatury, stłuczki szklanej i tworzyw sztucznych
- utylizację odpadów specjalnych.

W dodatkach podano spisy i adresy regionalnych skupów surowców wtórnych oraz lokalnych przedsięwzięciach gospodarki odpadami – razem 2150 firm (zob. ZB nr 4(106)/98, s. 64; 7(109)/98, s. 66).

Zwolnienie z opłaty za przesyłkę przysługuje przy zakupie od 50 zł. Zachęcamy szkoły, biblioteki, czytelnice i in. instytucje do składania wniosków o dofinansowanie zakupu naszych publikacji do gminnych bądź wojewódzkich funduszy ochrony środowiska.

Małgorzata Grodzińska-Jurczak, Agata Bartosiewicz, *Co każdy przedszkolak o śmieciach wiedzieć powinien?*, Wyd. I, Kraków 2002, ISBN 83-87331-40-6, 32 kolorowe s. A4 w kształcie kosza na śmieci, kolorowa, foliowana okładka, ilustracje, 10 zł. Jest to zestaw oryginalnych, bardzo bogato ilustrowanych ćwiczeń opisujący zagadnienia odpadów komunalnych, od wytworzenia śmieci w domu przez ich segregację, recykling, kompostowanie aż po inne metody utylizacji. Adresowany jest do sześciolatków i zerówkowiczów

szkolnych. Oprócz przesłедzenia informacji o odpadach przedstawianych przez przyjazną postać „Śmiecioludka”, każde z ćwiczeń wymaga samodzielnej pracy przedszkolaka (kolorowanie koszy do segregacji, wycinanie przykładowych śmieci i umieszczanie ich w odpowiednim koszu, przechodzenie labiryntu itp.). Dodatkową atrakcją jest gra planszowa i sticker (samoprzylepny znaczek) do przyklejania np. na lodówce, przypominające o praktycznych a zarazem proekologicznych metodach zagospodarowywania odpadów w domu i przedszkolu.

Małgorzata Grodzińska-Jurczak, Marta Tarabuła, *Co każdy uczeń o śmieciach wiedzieć powinien? Zestaw ćwiczeń dotyczących problematyki odpadów komunalnych dla uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum*, wyd. 3, Kraków 2003, ISBN 83-87331-45-7, 44 s. B5, kolorowa, foliowana okładka, 10 zł. Zestaw ćwiczeń dotyczących problematyki odpadów komunalnych pogrupowanych tematycznie w czterech rozdziałach obejmujących problematykę ilości wytwarzanych odpadów komunalnych, metod ich unieszkodliwiania, gospodarowania odpadami w miastach i gminach oraz wpływu mieszkańców na nią. Obok celu, wykazu potrzebnych pomocy, czasu trwania, miejsca i metod realizacji zajęć oraz ich proponowanego przebiegu, w opisie każdego ćwiczenia zamieszczone są również aktualne dane dotyczące odpadów wraz z adresami stron internetowych instytucji zajmujących się tematyką odpadów. Książka adresowana do uczniów klas V i VI klas szkół podstawowych oraz I i II gimnazjów. Proponujemy po 1 egz. dla każdego ucznia i nauczyciela.

Małgorzata Grodzińska-Jurczak, Marta Tarabuła, *Co każdy uczeń o śmieciach wiedzieć powinien? Zestaw ćwiczeń dotyczących problematyki odpadów komunalnych – poradnik dla nauczyciela*, wyd. 3, Kraków 2003, ISBN 83-87331-46-5, 60 s. B5, kolorowa, foliowana okładka, 10 zł. Materiał zawarty w zestawie zawiera podstawowe definicje i metody postępowania z odpadami komunalnymi oraz ciekawe rozwiązania praktyczne prowadzenia lekcji, głównie przy użyciu aktywnych metod nauczania. Podane w prosty i przystępny sposób, do realizacji głównie w ramach lekcji przedmiotów przyrodniczych, ścieżek międzyprzedmiotowych oraz godzin wychowawczych. Proponujemy po 1 egz. dla każdego nauczyciela.

Od grudnia 2001 do dziś zestaw ten osiągnął już w 4 kolejnych wydaniach nakład ponad 5 tys. egz.!

Kazimierz Liana *Wiosenna fala. Opowiadania*, Kraków 2003, ISBN 83-87331-38-4, 116 s. A5, 3 zł. *Wiosenna fala* to zbiór dwóch opowiadań Kazimierza Liany: „Stalowe uczucia czyli siedemset szesnaście dni szeregowego Roberta Janasa” oraz „Brudniejsza strona księżyca”.

Obydwa napisane zostały w pierwszej osobie, potocznym, gawędziarskim językiem, obydwie eksplorują mniej przyjemne

sfery rzeczywistości. Bohater pierwszego to młody człowiek powołany do wojska w stanie wojennym a drugiego dwudziestosześcioletni Polak pracujący na czarno w Paryżu na początku lat dziewięćdziesiątych.

Można odnieść wrażenie, że chodzi o jedną osobę, nawet nazywają się prawie identycznie: Robert Janas i Robert Sanaj, pozwolę sobie więc pisać o nich jako o jednym bohaterze. Jest on nie tylko bohaterem głównym, ale właściwie jedynym, cała reszta postaci, a jest ich bardzo wiele, to tylko statyści, którzy Roberta niewiele interesują, bardzo rzadko dowiadujemy się o jakichkolwiek wydarzeniach w których Robert nie brał bezpośredniego udziału, sprawy które nie dotyczą go osobiście nie mają dla niego większego znaczenia. W pierwszym, wojskowym opowiadaniu, zresztą znacznie dłuższym od następnego, jest właściwie tylko jeden znaczący wyjątek od tej reguły – dezercja kolegi który zabrał ze sobą broń i został zastrzelony po kilkudniowym pościgu. W drugim jest kilka uwag o życiu kolegów i pracodawców, jednak nie zmienia to faktu iż stanowią oni jedynie tło.

A jednak, choć Robert jest egocentrykiem a do tego człowiekiem skłonny do refleksji (lubi samotne warty bo daje to okazję do rozmyślań i dywagacji), nie wprowadza czytelnika w swój wewnętrzny świat myśli i uczuć. Poznajemy go wyłącznie poprzez działanie. A w obydwu opowiadaniach dzieje się bardzo wiele; wojskowy dryl, drugie życie koszar, czyli tzw. fala, bójki, poligony, wykorzystywanie wojska do działań przeciwko opozycji, przelotne kontakty seksualne, ciężka, fizyczna praca, urągające godności ludzkiej warunki bytowe, alkoholowe libacje. Dzięki temu, mimo braku introspekcji, poznajemy Roberta dość dobrze. Jest on zaradnym człowiekiem, który potrafi się przystosować do trudnej sytuacji a jednocześnie pozostaje sobie wierny, nie traci z oczu pewnych ideałów czy wyższych aspiracji, których czytelnik może się domyślać, choć nie zostaje o nich wprost poinformowany. Jako żołnierz doskonale radzi sobie w koszarach i na poligonie, ale odmawia wstąpienia do ZSMP i udziału w rozpędzaniu demonstracji, za co ląduje na dwa miesiące w batalionie karnym. Dowiadujemy się zresztą, że w cywilu miał związki z opozycją – jego brat jest więźniem politycznym, a on sam dostał kolegium za działalność. Przynajmniej w części odrzuca patologię fali. Jako turysta zarobkowy dobrze pracuje i sporo zarabia, ale też, w odróżnieniu od wielu innych tego typu turystów, stabilizuje a raczej po prostu cywilizuje swoje warunki bytowe – przestaje jeździć na gapę i kraść w sklepach, mieszka stopniowo w coraz lepszych warunkach a nawet idzie na kurs językowy. [...]

Podsumowując, w *Wiosennej fali* mamy do czynienia z postacią, która jest herosem na miarę szarej, prozaicznej rzeczywistości. Daje sobie radę w bardzo trudnych okolicznościach, przyjmuje reguły gry patologicznych środowisk w których przyszło mu funkcjonować a jednocześnie nie pozwala by te środowiska zmieniły go wbrew jego woli.